

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2020 roku

Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w P., Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy P. M.

Protokolant: prot. sąd. A. K.

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2020 roku w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **D. W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 369,90 zł (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych dziewięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 maja 2018 r. do dnia zapłaty;
2. przyznaje kuratorowi r. pr. J. W. wynagrodzenie w kwocie 270,00 zł powiększone o należny podatek VAT (to jest 332,10 zł brutto) oraz zwrot wydatków w kwocie 5,90 zł, które w zakresie kwoty 270,00 zł nakazuje wypłacić z uiszczonej przez powoda zaliczki oraz w zakresie kwoty 68,00 zł ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P.,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. kwotę 68,00 zł tytułem częściowo niepokrytych kosztów wynagrodzenia kuratora wyznaczonego dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu.

Asesor sądowy P. M.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 11 kwietnia 2019 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zapłatę od pozwanego kwoty 1.369,90 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 maja 2018 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż strony zawarły umowę przewozu przez korzystanie przez pozwanego z usług przewozowych, przy czym pozwany nie miał ważnego biletu na przejazd. W związku z powyższym osoba uprawniona przez powoda do kontroli biletów wystawiła za każdy taki przejazd wezwania do zapłaty, a których wskazano wysokość opłaty za przejazd naliczonych zgodnie z taryfą na wybranych relacjach i opłaty dodatkowe wraz z wezwaniem do zapłaty należności w terminie 21 dni. Powód wskazał dalej, iż oferował w każdym z wezwań pozwanemu umniejszenie opłaty dodatkowej o 25% pod warunkiem dokonania wpłaty w terminie 14 dni od daty przejazdu.

Postanowieniem z 19 kwietnia 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi.

Na podstawie art. 505³⁷ k.p.c. powód w terminie uzupełnił braki pozwu.

Zarządzeniem z 31 października 2019 r. ustanowiono dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kuratora.

W odpowiedzi na pozew kurator pozwanego podniosła zarzut przedawnienia i wniosła o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko kurator zaprzeczyła, aby okoliczności pozwu dotyczyły pozwanego, a nadto, iż wystąpiły podstawy do nałożenia na pozwanego opłaty za przejazd oraz opłaty dodatkowej oraz zakwestionowała nadto fakt wręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty. Kurator wskazała nadto, iż powód nie przedłożył obowiązującego u niego regulaminu i cenników, co wyłącza prawidłowo ustalenia wysokości nałożonych opłat.

W piśmie procesowym z 9 lipca 2020 r. powód ustosunkował się do zarzutów kuratora pozwanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług przewozu towarów i ludzi.

Okoliczność bezsporna.

Powód posiada cennik usług przewozowych, obowiązujący od dnia 13 grudnia 2015 roku, w którym określono ceny biletów uzależnione od liczny przebytych kilometrów oraz określono wysokość opłat dodatkowych, w tym opłaty dodatkowej za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu na kwotę 650,00 zł brutto. Opłata za przejazd pociągiem relacji K. – S. według taryfy normalnej wynosi 29,90 zł. Opłata za przejazd pociągiem relacji P. – S. według taryfy normalnej wynosi 40,00 zł. Cena biletu jednorazowego w pociągach (...) i IC w klasie drugiej dla przejazdu na trasie poniżej 40 km wynosi 13,00 zł.

Dowód: cennik usług przewozowych (k. 15-16)

W dniu 3 maja 2018 r. pozwany D. W. o godzinie 12:00 podróżował pociągiem (...) numer (...) od stacji K. do stacji S. bez ważnego biletu na przejazd, w związku z czym uprawniony pracownik powoda wystawił wezwane do zapłaty kwoty 679,90 zł, na którą składała się opłata taryfowa za przejazd w wysokości 29,90 zł oraz opłata dodatkowa w wysokości 650,00 zł w terminie 21 dni od daty wystawienia wezwania. Pozwany stwierdził własnoręcznym podpisem, iż przedmiotowe wezwanie otrzymał.

Tego samego dnia pozwany o godzinie 13:40 podróżował pociągiem IC numer (...) ze stacji S. do stacji P. bez ważnego biletu na przejazd, w związku z czym uprawniony pracownik powoda wystawił wezwanie do zapłaty kwoty 690,00 zł, na którą składała się opłata taryfowa za przejazd w wysokości 40,00 zł oraz opłata dodatkowa w wysokości 650,00 zł w terminie 21 dni od daty wystawienia wezwania. Pozwany nie posiadał gotówki ani karty płatniczej. Pozwany stwierdził własnoręcznym podpisem, iż przedmiotowe wezwanie otrzymał.

Pozwany nie uregulował należności.

Dowód: protokół z dnia 3 maja 2018 r. (k. 17), protokół z dnia 5 maja 2018 r. (k. 18)

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie wskazanych wyżej dowodów z dokumentów. Dokumenty urzędowe zgromadzone w sprawie Sąd uznał za wiarygodne, bowiem zostały one sporządzone przez uprawnione podmioty w zakresie ich kompetencji. Dokumenty prywatne Sąd uznał za przydatne, bacząc jednak, iż zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowią one jedynie dowód tego, iż osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia o treści zawartej w dokumentach. Przedłożone przez powoda kopie dokumentów Sąd potraktował jako świadczące o istnieniu oryginałów o tożsamej treści, albowiem wiarygodność tych kserokopii nie budziła wątpliwości. Za wiarygodne Sąd uznał wydruki komputerowe na podstawie art. 309 k.p.c., przyjmując, że odzwierciedlają one treść rzeczywistych danych. Żadna ze stron nie podniosła zarzutu niezgodności tych danych z rzeczywistym stanem rzeczy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Powód wywodził swoje roszczenie z zawartej z pozwanym umowy przewozu. Zgodnie z treścią art. 774 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Głównym obowiązkiem przewoźnika jest przewiezienie kontrahenta określoną trasą lub do wskazanego miejsca przeznaczenia. Z kolei podstawowym zobowiązaniem osoby korzystającej z przewozu jest zapłacenie wynagrodzenia.

W myśl art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 8), umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Do zawarcia umowy przewozu dochodzi zatem również per facta concludentia, m.in. przez zajęcie miejsca przez podróżnego w środku transportu. Na tej podstawie wierzyciel ma prawo oczekiwać, że dłużnik spełni obciążające go świadczenie, a więc, iż zachowa się zgodnie z treścią zobowiązania, zaspokajając określony w jego treści interes wierzyciela.

Z powyższego wynika zatem obowiązek pozwanego D. W. do uiszczenia opłaty za przejazd pociągiem relacji K. – S. oraz pociągiem relacji P. – S. w dniu 3 maja 2018 roku.

Stosownie do treści art. 33a ust. 3 ustawy Prawo przewozowe w razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

Wysokość kwot należności za przewóz oraz opłat dodatkowych określa Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz. U. Nr 14, poz. 117) wydane na podstawie delegacji ustawowej wynikającej z art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe. W myśl § 2 przywołanego rozporządzenia, wysokość opłaty dodatkowej ustala się, biorąc za podstawę cenę najtańszego biletu jednorazowego normalnego stosowaną przez danego przewoźnika, jako 50-krotność tej ceny w przypadku przejazdu bez odpowiedniego dokumentu przewozu.

Ponadto, gdy świadczenie należne wierzycielowi nie zostanie spełnione przysługuje mu roszczenie o naprawienie szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania przez dłużnika. Zgodnie bowiem z treścią art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W niniejszym przypadku pozwany D. W. dwukrotnie w ciągu jednego dnia świadomie i dobrowolnie podjął decyzję zawarcia umowy przewozu wsiadając do pociągu i zajmując w nim miejsce. Nie posiadał przy tym ważnego dokumentu przewozu.

Wysokość opłaty za przewóz pociągami należącymi do powoda została uzależniona od odległości trasy przejazdu. Wynosi ona odpowiednio na trasach K.- S. 29,90 zł (135 km) oraz 40,00 zł na trasie S. - P. (174 km) (cennik biletów jednorazowych k.16). Wysokość opłaty dodatkowej w przypadku braku ważnego biletu wynika natomiast z cytowanego powyżej § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i wynosi 650,00 złotych za każdy przejazd bez ważnego biletu tj. pięćdziesięciokrotność kwoty 13,00 złotych będącej ceną biletu jednorazowego, normalnego, najtańszego stosowanego przez powoda według aktualnego cennika usług przewozowych udostępnionego na stronie internetowej przewoźnika i w pociągach.

Fakt niewykonania zobowiązania wynikającego z umowy przewozu przez pozwanego stał się podstawą po stronie wierzyciela do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego w wysokości równej należności za przejazd i opłacie dodatkowej, co daje łącznie kwoty 679,90 zł i 690,00 zł za każdy z przejazdów. Zasadnie zatem kontrolujący stwierdzając brak wywiązania się przez osobę korzystającą z przewozu z ciężącego po jej stronie obowiązku uiszczenia z tego tytułu zapłaty, wezwał go do zapłaty należności za przejazd wraz z opłatą dodatkową. Między powstałą szkodą, a zachowaniem pozwanego istnieje bezpośredni związek przyczynowy.

Zgodnie z art. 778 k.c. roszczenia z umowy przewozu przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu. Pozwany podróżował pociągami powoda w dniu 3 maja 2018 r., natomiast pozew został złożony do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 11 kwietnia 2019 r. Roszczenie zgłoszone niniejszym pozwem, wbrew twierdzeniom kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego nie uległo więc przedawnieniu.

Mając na względzie powyższe, należało na podstawie ww. przepisów zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.369,90 zł, o czym orzeczono w punkcie 1. sentencji wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu, zasądzając je za okres od dnia 25 maja 2018 r. do dnia zapłaty. Obydwa wezwania do zapłaty zostały wystawione w dniu 3 maja 2018 r., w których wskazany został 21-termin do zapłaty należności, który upłynął w dniu 24 maja 2018 r., zatem od dnia 25 maja 2018 r. roszczenie powoda stało się wymagalne.

Na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U.2013.1476 ze zm.) Sąd przyznał radcy prawnemu J. W. – kuratorowi ustanowionemu dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu wynagrodzenie w wysokości 270,00 zł netto (332,10 zł brutto) oraz zwrot wydatków w kwocie 5,90 zł, o czym orzekł w punkcie 2. wyroku.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie 3. wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy.

Skoro pozwany przegrał sprawę w całości, winien on zwrócić powodowi całość poniesionych przez niego kosztów procesu, na które złożyły się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 30,00 zł, 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz poniesione koszty zaliczki na pokrycie wydatków związanych z wynagrodzeniem kuratora w wysokości 270,00 zł.

W punkcie 4. wyroku Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. kwotę 68,00 zł tytułem kosztów wynagrodzenia kuratora poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa. Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 755 z późn. zm.). w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113. Zgodnie natomiast z art. 113 ust. 1 ww. ustawy kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Pozwany przegrał proces w całości, w związku z czym Sąd orzekł zgodnie z zasadami odpowiedzialności za wynik procesu.

Asesor sądowy P. M.